

imidlertid ud fra, at den ærede Conseilspræsidents Betslagelse ikke var Mundsvær, da han sagde, at det var en Vressag for Danmark og en Betsferdsag for St. Croix, at den blev hjulpen. Men jeg vil da spørge den ærede Conseilspræsident, om han mener, at det er en saadan Betsferdsag for det danske Rige og det danske Folk, at han bliver siddende som Conseilspræsident, og om han ikke mener, at den anden Vressag og Betsferdsag er meget større? Hvis han ikke sætter den anden Sag høiere, saa har Folket her i Landet en anden Mening: det sætter hans Stilling meget lavere, og det tror, at der er mange Mænd, der meget bedre end han kunne udfylde den Plads, som han nu indtager. Naar man iøvrigt har paakaldt Danmarks Ære saa stærkt, saa er der dog noget Offentligheden Foreliggende, der taler for, at denne Sag ikke rører saa stærkt ved det danske Hjerte. Da forleden Aar Lolland blev ramt af en Ulykke, og man stillede Opfordring om Hjælp, strømmede Hjælpen ind. Nu er der ligeledes stillet en Opfordring om Hjælp; men hvor fattigt er denne ikke kommen ind nu? Danmarks Hjerte har altså ikke sleet saaledes for denne Sag, som for Lolland. Mon det ikke skulde være, fordi man har troet, at det var en Ulykke for Landet, at Ministeriet i sin Selvhed blev siddende længere, og mon det ikke meget let vilde gaa i Lave med St. Croix, naar det nuværende Ministerium gik af, selv om vi fik et rent Spireministerium, ja, selv om delvis det samme Ministerium kom igjen. Derfor mener jeg, at den ærede Conseilspræsident kunde sætte Dens Betsferdsag og Danmarks Vressag høiere end sit Sæde i Ministeriet.

Formanden (Rabbe): Den næste indtegnede Taler er det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Da jeg imidlertid ikke ser det ærede Medlem her til Stede, giver jeg Ordet til det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille).

Bille: Jeg vil ikke antage, at den ærede sidste Taler har havt nogen egentlig Bemyndigelse til at tale enten paa det ene eller det andet Mindretals Vegne. Jeg forstaaer nok, at det ærede Medlem godhedsfuldt kunde nøies med blot en delvis Fornøjelse af Ministeriet; thi det er jo ikke saa meget længe siden, at han udtalte sin Glæde over at have i Kultusministeren fundet en „fuldblods Grundtvigianer“, og jeg kan altsaa nok forstaa, at det ærede Medlem meget nødig vil give Afkald i alt Fald paa dette Medlem af Ministeriet. Men det er jo, som sagt, ikke at antage, at det ærede Medlem har været bemyndiget til at udtale det One eller det Andet, og hans Ytringer kunne derfor i det Hele kun opfattes som et uvilkaarligt Stemningsudbrud af det, som mere forsigtige Medlemmer have gjemt i deres Hjertes. — Jeg

deler den Anskuelse, der for kort Tid siden blev fremsat af det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb), at Forkastelsen af dette Lovforslag under de giene Omstændigheder vil være en meget stor Ulykke, en Ulykke baade for Den, som Forkastelsen nærmest rammer, og tillige for de Konsekventers Skyld, som den kan medføre for os selv i vore egne Forhold. Hvad først og fremmest Den angaar, saa tror jeg ikke, at det vil kunne negtes efter de Udtalelser, der nu tilstrækkelig tydelig ere komne frem saavel i Mindretallets Betænkninger som under den Debat, der er ført her i Salen, at, naar man ikke her hjemmefra vil yde Den den Hjælp, hvortil den trænger, saa er det alene af Hensyn til Ministeriet. Det er gaaet her efter det gamle Ord, — og siden der er citeret Fransk her i Dag, tør jeg maasse nok ogsaa vove mig frem i et fremmed Tungemaal — Quicquid delirant rages, plectantur Achivi, d. v. s., at, hvad Ministeriet herhjemme forsynder, derfor straffes Planterne paa St. Croix. Men det er meget ubilligt at gaa frem paa denne Maade; thi er der Nogen, der kan siges at være udflygtig i den provisoriske Finantslov, og hvad dertil knytter sig, er det ganske sikkert Befolkningen i Vestindien. For dens Bedkommende er det meget haardt og meget ubilligt, at man herhjemme paa Grund af politiske Dissenser, der ligge fjernt fra Alt, hvad der beskæftiger sig med Den, vil negte den Bistand, hvortil den trænger, og som det synes, at Alle, skjøndt de anførte mærkelige Analogier til Forsvar for deres Meninger, dog i Grunden anerkjendte. En saadan Parallell som den, der blev anført af det ærede Medlem for Møen (Bjessen), og som nylig gjentoges, mellem Sufferfabriken „Lolland“ og Sufferdyrningen paa St. Croix, tror jeg ikke, det ærede Medlem selv ved nærmere Overveielse tænker paa at fastholde. Der er en ganske overordentlig stor Forskjel paa, om en hidtil ikke naturlig fremvoget, men tilbøielig kunstig fremkaldt Industrigren viser sig ikke at kunne betale sig og derfor gaar tilgrunde, og det Tilfælde, hvor en i og for sig fuldkommen naturlig, gammel historisk Dyrkning rammes af en saa stor Ulykke, kommende ude fra, og derved bliver ude af Stand til at fortsættes. En saadan Sætning, som at Staten Intet har gjort for Sufferfabriken „Lolland“ og derfor heller Intet skal gjøre for den sukkerdyrkende St. Croix, kan ikke for Alvor opretholdes som et virkeligt Argument i denne Sag. Men dernæst vil denne Lovs Forkastelse være yderst uheldig med Hensyn til Udviklingen af vore indre Forhold. Jeg veed ikke, med hvilken Spøide det ærede Medlem fra Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) dullede min ærede Nabo (Bjessen) paa, at han skulde have bebudet en Opløsning som Følge af dette Lovforslags Forkastelse; Ytringen blev i alt Fald benegtet. Men der synes dog at ligge saa Meget i Luften, at man kan sige, at denne